

Muistio

VN/26482/2022

18.6.2024

Julkinen

EU:n digi- ja datasäädösten toimeenpanon koordinaatioryhmän kokous

Aika Tiistai 23.4. klo 13.00-15.00

Paikka Eteläesplanadi 4, Sali 4 ja Microsoft Teams –yhteys

Osallistujat:

Puheenjohtaja:

Maria Rautavirta, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Kimmo Janhunen, johtava asiantuntija, oikeusministeriö (poistui klo 10.00)

Niina Blomberg, kaupallinen sihteeri, ulkoministeriö

Minna Bloigu, johtava asiantuntija, sisäministeriö

Sari Palojoki, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Mika Tuikkanen, johtava tietohallintoasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Tomi Kytölä, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jaakko Rastas, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Juha Järvinen, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

Anna Wennäkoski, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Sofia Lindbäck, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Roosa Patrakka, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Jenni Koskinen, verkostujohtaja, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Jarmo Riikonen, projektipäällikkö, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Leena Storgårds, kehittämisspäällikkö, Tilastokeskus

Pasi Piela, kehittämisspäällikkö, Tilastokeskus

Riina Laitiainen, ylitarkastaja, Tietosuojavaltuutetun toimisto

Iida Alén, Erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Heidi Saari, lakimies, Opetushallitus

Olli Ahonen, apulaisjohtaja, Valtiokonttori

Tanja Stormbom, lakiasianpäällikkö, Valtiokonttori

Niina Lehtonen, lakimies, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Virpi Koivu, lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö

Anne Miettinen, viestintäneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Sihteerit:

Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö
Merita Erkkilä, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Ajankohtaiskatselmus

3.1 Lainsäädäntö

Tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistus

Virpi Koivu kertoi tietosuojalain kokonaisuudistuksen kansallisesta hankkeesta. Hankkeessa on asetettu koordinaatioryhmä marraskuussa 2023. Ryhmän tarkoituksena on valmistella väliraportti, joka valmistuu toukokuun aikana. Tällä hetkellä ryhmässä kartoitetaan ja pyritään tunnistamaan relevantti lainsäädäntö hankkeen kannalta. Syksyllä 2024 on tarkoitus asettaa hankkeet lainsäädännön muutoksia varten ja lausuntokierros on tarkoitus järjestää kesällä 2025. Esitykset on tarkoitus antaa alkuvuodesta 2026.

Keskustelussa pohdittiin julkisuuslain ja tietosuojalain uudistuksen yhteyttä. Asiaa tulee vielä tarkastella ja hankkeiden välillä on jo keskusteluyhteys. Ainakin viranomaisten tiedonsaantiin ja tiedon luovutukseen liittyviä asioita tulee vielä tarkastella.

Diaesitys löytyy yhteisestä [Tiimeristä](#)

Datasäädöksen arviomuistio ja jatkoaikataulu

Anna Wennäkoski kertoi datasäädöksen arviomuistion kirjoituksen edistymisestä. Sektorikohtaisen sääntelyn läpikäynti on vielä kesken. Arviomuistio pyritään saamaan lausuntokierrokselle mahdollisimman pian. Työryhmän työ jatkuu kuitenkin vuoden 2024 loppuun asti. Seuraavaksi työryhmän tehtävänä on pohtia mm. datasäädöksen seuraamussääntelyä.

Tekoälysäädöksen toimeenpano

Todettiin, että tekoälyasetuksen kansallisen toimeenpanon työryhmä on asetettu ja työ toimeenpanon osalta on aloitettu.

3.2 Muut ajankohtaiset

Data space Alliance Finland

Merita Erkkilä kertoi, että Data Space Alliance Finland lanseerattiin 10.4.2024 pidettävässä Nordic Data Festival –tapahtumassa. Tilaisuudessa allekirjoitettiin yhteisymmärryspöytäkirja. Allianssi on yhteistyöverkosto, jonka jäsenet pyrkivät vauhdittamaan suomalaisten data-avaruuksien kehitystä. Sitran aikaisemmin koordinoimaa data-avaruustyötä, Finnish Gaia-X Hubin kautta tehtyä työtä on tarkoitus organisoida jatkossa Allianssin kautta. Allekirjoittaneiden jäsenten tulee osallistua yhteen tai useampaan käynnissä olevaan hankkeeseen, jolla kehitetään tai tuetaan data-avaruuksien kehittämistä Suomessa.

Gaia-x Summit 14.-15.11.2024

Lotta Engdahl kertoi Helsingissä marraskuussa 14.-15 järjestettävästä Gaia-X Summitista. Kyseessä on keskeinen dataan ja data-avaruuksiin liittyvä eurooppalainen tapahtuma. Tilaisuudessa on tarkoitus tuoda esiin Suomen roolia datapolitiikan eurooppalaisena edelläkävijänä ja data-avaruuspioneerinä. Esimerkkinä Viron X-road ja kansallisen palveluväylän kanssa kehitettävä ratkaisu. LVM ja Traficom ovat lupautuneet mukaan tapahtuman järjestäjiksi. LVM suunnittelee puolen päivän tapahtuma 13.11., johon kutsuttaisiin EU-maan edustajia ja komission johtoa sekä keskeisiä kansainvälisiä kumppaneita likeminded maista (Japani, Hollanti, Korea jne) ja edustajia kansainvälisistä järjestöistä kuten OECD.

Ajankohtaiset digitoimistosta

Merita Erkkilä kertoi digitoimiston ajankohtaisista asioista. Ryhmää tiedotettiin digitoimiston yhteyteen asetettavista yhteistyöryhmistä. Yksi näistä on LVM:n vastuulla oleva digipaneeli, joka kokoaa yhteen henkilöitä, jotka edustavat laaja-alaisesti yhteiskunnan eri näkökulmia. Kyseessä on korkean tason yhteistyöryhmä, johon jäsenet on kutsuttu. Jäseniksi on kutsuttu henkilöitä, jotka pystyvät ideoimaan ja tunnistamaan tulevaisuuden mahdollisuuksia yhteiskunnan uudistamisen ministeriryöryhmän sekä digitoimiston työn tueksi. Ryhmä etsii syötteitä siihen, mihin suuntaan Suomea pitäisi viedä ja mihin mahdollisuuksiin tarttua. Syötteitä viedään ministeriryöryhmälle ja käytetään digikompassin päivittämisessä ja valtioneuvoston tulevaisuusselonteossa. Paneelin työn on tarkoitus alkaa syksyllä 2024.

Lisäksi tiedoksi ministeriryöryhmälle valmisteilla oleva tilannekatsaus hallitusohjelman tekoälykirjausten etenemisestä. Kaikilta ministeriöiltä on pyydetty kuvauksia siitä, millä toimenpiteillä kutakin hallitusohjelman tekoälykirjausta on toteutettu hallinnonalalla sekä toteutumisvaihetta.

4. EU-säädösten ja viranomaisvelvoitteiden tilannekuva

4.1 EU-KV-tilannekatsaus

Digitoimiston EU- ja KV-seuranta

Merita Erkkilä tiedotti ryhmää digitoimistossa tehdystä katsauksesta EU-vaikuttamiseen yhteiskunnan uudistamisen ministeriryhmän vastuualueella. Lisäksi tiedoksi digitoimiston aamukahvitilaisuudet, joista toukokuun aiheena ajankohtaiset EU-asiat sekä Suomen näkemykset EU:n tulevaisuuden suunnasta digiasioissa.

EU- ja KV digi- ja datapäätelmät

Neuvoston päätelmät digipolitiikan tulevaisuudesta, D9+ ministerijulistus ja EUCO-päätelmät

Merita Erkkilä kertoi neuvoston päätelmistä EU:n digipolitiikan tulevaisuudesta. Digitoimiston puitteissa on koordinoitu päätelmien kommentointia. Vaikutustyö on onnistunutta ja digipäätelmät näyttävät monelta osin Suomen eri vaikuttamispapereiden mukaisilta. Päätelmien pääpaino on tehokkaassa ja yhdenmukaisessa täytäntöönpanotyössä. Käytiin tarkempi katsaus päätelmien sisältöön ja vielä kommentoitavana oleviin kohtiin ja todettiin jatkoaikataulu. Päätelmät on tarkoitus hyväksyä 21.5.2024 pidettävässä teleministerineuvostossa.

Lisäksi tuotiin tiedoksi, että D9+ maat ovat kokoontuneet Dublinissa ja sinne oli tekeillä julistus samoista aiheista. Sisältönä on ollut ainakin tehokas ja johdonmukainen digitaalinen sääntely EU:n innovaation ja kasvun perustana.

Olemme myös olleet tyytyväisiä juuri annettuihin Eurooppa-neuvoston päätelmiin. Siellä on maininta liikenteestä ja vahvat kirjaukset digistä. Siellä mainittu muun muassa suomen non-papereiden mukainen komission ja korkean edustajan yhteistiedonanto koskien digiulkopolitiikkaa. Tarvitsemme konkreettisia seuraavia askelia, kuten yhteistä tiedonantoa, joka tarjoaa strategisen lähestymistavan ja työsuunnitelman.

Lisäksi muitutettiin jo annetusta Lettan sisämarkkinoita koskevasta raportista sekä tulevasta Draghin EU:n kilpailukykyä koskevasta ja Niinistön kriisinkestävyyttä käsittelevästä raportista. Nämä tulevat ohjaamaan keskustelua EU:n tulevaisuudesta.

OECD MCM-kokouksen päätelmät

Lotta Engdahl kertoi OECD:n ministerineuvoston vuoden 2024 julkilausumasta, jossa korostetaan sitoutumista kestäväan ja osallistavaan kasvuun. Kokous pidetään 2.-3.5. Pariisissa. Japani on puheenjohtajamaa, varapuheenjohtajina ovat Meksiko ja Alankomaat.

Asiakirjassa esitetään strategisia painopisteitä ja tavoitteita, jotka ovat: arvot, globaali konteksti ja sosiaaliset haasteet, globaali yhdentyminen ja yhteistyö, kauppa ja investoinnit, taloudellinen resilienssi ja turvallisuus, digitaalinen ja teknologinen hallinto, ympäristö- ja energiapolitiikka, sekä ihmisoikeudet ja osallistava kasvu.

Asiakirjassa korostetaan useita digitalisaatioon ja dataan liittyviä keskeisiä näkökohtia, jotka liittyvät teknologian kehittämisen ja datan tehokkaan hallinnan merkitykseen, kuten digitaalinen osallisuus ja innovointi, turvallinen ja luotettava tekoäly (AI), Data Free Flow with Trust (DFFT), tehostettu datanhallinta (data governance) ja digitaalinen kauppa ja taloudellinen turvallisuus.

Digisäädösten toimeenpano osana EU-hankerahoitusta

Anne Miettinen kertoi Horisontti Eurooppa-ohjelma klusteri neljän työohjelman painopisteiden ja Digital Europe –rahoitusohjelman työohjelman 2025-27 strategisten suuntaviivojen valmistelusta. Rahoitus tukee osaltaan uuden EU:n digitalisaatio- ja datasäätelyn toimeenpanoa.

Horisontti Eurooppa-ohjelma klusteri neljä käsittää digitalisaation, teollisuuden ja avaruuden. Tarkoituksena on turvata ketterien ja turvallisten sisämarkkinoiden ja infrastruktuurin kehittäminen datapalveluille ja luotettaville tekoälypalveluille. Painopisteinä on mm. datan liikkuvuus mm. yksityisyyttä suojaavien, säädöksenmukaisten ja yhteentoimivien teknologioiden avulla. Data-avaruuksien ja Data Support Centerin toimintaa ja kehittämistä on tarkoitus tukea ohjelman avulla. Generatiivisen tekoälyn osalta suunnitteilla on rahoitusta uusiin arviointi- ja validointimetodologioihin.

Digital Europe –rahoitusohjelman työohjelman 2025-27 strategisista suuntaviivat painottavat mm. yhteentoimivuutta data-avaruuksien ja AI-tehtaiden kanssa, luvitusmekanismien kehittämistä ja siirtyminen digitaalisten lompakoiden käyttöön, telco/reunalaskennan laajentamista, generatiivisen tekoälyn laajentamista strategisille avainalueille, digitaalisten infrastruktuurien skaalausta ja laajentamista (mm. Alt-Edic, Local digital twins) sekä osaamisen kehittämistä, niin uusien digi- ja datasäädösten

asiantuntemuksen lisäämistä, kuin selvityksiin, tekniseen ja taloudelliseen asiantuntemukseen panostamista.

Diaesitys löytyy yhteisestä [Tiimeristä](#).

4.2 Kansalliset viranomaistehtävät

EU-viranomaisyhteistyö

Jarmo Riikonen kertoi EDIBistä (Euroopan datainnovaatiolautakunta), DSA boardista (Euroopan digitaalisten palveluiden lautakunnasta) ja Berec –yhteistyöryhmästä (Euroopan teleregulaattoreiden yhteistyöelin).

EDIB koostuu jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista, EU:n relevanteista elimistä, komissiosta, pk-yritysedustajasta sekä toimialan erityisasiantuntijoista. Ryhmässä pohditaan erityisesti kuinka datanhallintasäädöstä tulisi tulkita. Komissiolla ja osalla jäsenmaista on hieman eri näkemykset EDIB-työn vaikuttavuudesta ja sen tavoitteista. Viranomaisten näkemysten mukaan EDIB pitäisi olla strategisempi foorumi.

Euroopan digitaalisten palveluiden lautakunta neuvoo komissiota ja kansallisia viranomaisia sekä antaa lausuntoja DSA:n johdonmukaisesta soveltamisesta, suuntaviivojen laatimisesta ja erittäin suurten verkkoalustojen valvonnasta.

Berec on teleregulaattoreiden viranomaistyö, joka on juuri aloittanut toimintansa ja on keskittynyt erityisesti datankäsittelypalveluiden vaihtamisen artikloihin.

Diaesitys löytyy yhteisestä [Tiimeristä](#).

Kansallisten digi- ja datasäädösten viranomaistehtävien seuranta

Sovittiin, että koordinaatioryhmä päivittää viranomaisveloitteet – excel tiedoston, joka löytyy [Tiimeristä](#). Pyyntöä laitetaan erillinen sähköpostikutsu kaikille valmistelijoille.

5. Muut asiat

Työryhmän toimikausi päättyy 30.6.2024. Keskusteltiin jatkosta ja todettiin, että työryhmän työ on koettu hyödylliseksi ja sitä toivottiin jatkettavan. LVM valmistelee nimeämispyyntöä ja asettamispäätöksen asiasta.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous on 26.6.2024 klo 9.30-11.30

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.04.